

Asia: VN/24846/2023

Valtion tutkimus- ja kehittämisrahoituksen käytön monivuotinen suunnitelma

Yleiset kysymykset

Onko suunnitelmassa ja sen linjauksissa tunnistettu olennaiset asiat?

Tane pitää tärkeää varmistaa, että nykyiset ja tulevat julkiset investoinnit tutkimus- ja kehittämistoimintaan pyrkivät osaltaan purkamaan Suomen sukupuolen mukaan vahvasti eriytyneitä työmarkkinoita, hyödyntävät mahdollisimman laajaa osaamispohjaa ja mahdollistavat eritaustaisten ihmisten kouluttautumisen tukemisen aloille, jotka ovat tulevaisuuden näkökulmasta Suomelle tärkeitä. On esimerkiksi arvioitu, että Suomeen tarvitaan kymmenen vuoden sisällä 130 000 uutta ICT-alan ja tekniikan alan osaajaa.

Valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan (T&K) rahoituksesta vuosina 2024—2030 annetun lain mukaan tutkimus- ja kehittämistoimintaan valtion talousarvioissa tarkoitettujen valtuuksien ja määrärahojen yhteismäärä nousee vuoteen 2030 mennessä siten, että kokonaismäärä vastaa 1,2 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Aiemmin tehtyjen päätösten perusteella valtion T&K-rahoituksen määräksi arvioidaan 2,7 mrd. euroa v. 2025. Valtion T&K-rahoituksen tulee olla vuoden 2026 talousarviossa 3,2 mrd. euroa, 3,5 mrd. euroa v. 2027 ja 3,8 mrd. euroa v. 2028. T&K-rahoitus kanavoidaan pääasiassa Business Finlandille ja Suomen Akatemialle sekä korkeakouluille ja tutkimusorganisaatioille.

Teknologinen osaaminen ja digiosaaminen ovat tärkeässä asemassa suurien yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemisessa sekä turvallisuuden ja huoltovarmuuden takaamisessa. Tane huomauttaa, että naiset ovat edelleen aliedustettuina STEM-aloilla (luonnontieteet, teknologia, insinööritieteet ja matematiikka). Kansainvälisesti vain noin kolmannes STEM-ammattilaisista tai jopa sitä harvempi on naisia. Suomessa naisten osuus esimerkiksi tekniikan alan opiskelijoista on noussut, mutta pysyttelee edelleen noin kolmanneksessa kaikista alan opiskelijoista. Tekniikan ammattilaisista vain joka viides on nainen. Naisten vähäinen määrä STEM-aloilla on ongelma, koska se rajoittaa monipuolisen osaamisen ja innovaatioiden kehittymistä teknologiassa ja tieteessä.

Tämä pitää tärkeänä, että yhteys tutkimus- ja kehittämissä politiikan, koulutuspolitiikan ja tasa-arvopolitiikan välillä tunnustetaan valtion tutkimus- ja kehittämisrahoituksen kohdentamisessa ja käytössä. T&K-osaamispuheen vahvistamiseen liittyvillä toimilla tulee purkaa tavoitteellisesti myös koulutuksen ja työelämän sukupuolen mukaista segregatiota, huomioiden erityisesti STEM-alat.

Miten suunnitelma vaikuttaa sektorin ja/tai organisaation toimintaan?

-

Huomiot suunnitelman linjauksiin

Yhteistyö on Suomen T&K-toiminnan vahvuus

-

Yritysten kunnianhimoisen T&K-toiminnan lisääntyminen vauhdittaa talouskasvua

- Yritysten T&K-investoinnit kasvuun
- Uusia yrityksiä T&K-toimintaan

-

T&K-osaaminen lisääntyy ja T&K-osaajien määrä kasvaa julkisella ja yksityisellä sektorilla tuottavuuskasvun tueksi

- Uutta tietoa tuottava T&K-toiminta
- Tutkijanurat vahvistuvat julkisella ja yksityisellä sektorilla

-

Korkeatasoiset tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurit lisäävät Suomen houkuttelevuutta

- Strategisia vahvuusaloja tukevat infrastruktuurit
- Suurteholaskennan kapasiteetin päivittäminen

-

Kansainvälinen yhteistyö ja kansainvälisen T&K-rahoituksen hyödyntäminen lisääntyvät

- EU:n T&K-yhteistyö
- Muu kansainvälinen T&K-yhteistyö

-

T&K-toiminnan strategiset valinnat rakentavat Suomen tulevaisuuden menestystä

-

Huomiot muihin suunnitelman osioihin:

Mahdolliset huomiot suunnitelman seurantaan (luku 4)

-

Mahdolliset huomiot TKI-toimintaympäristön kehittämiseen (luku 5)

-

Riski Taina
Tasa-arvoasiain neuvottelukunta